

Bijlage HAVO
2007

tijdvak 1

management & organisatie

Informatieboekje

Formuleblad

Te gebruiken formules voor de beantwoording van de vragen 4, 26 en 29.

$$4 \quad \text{rentabiliteit van het eigen vermogen} = \frac{\text{nettowinst}}{\text{eigen vermogen einde jaar}} \times 100\%$$

$$26 \quad \text{solvabiliteit} = \frac{\text{eigen vermogen}}{\text{vreemd vermogen}} \times 100\%$$

$$29 \quad \text{break-even afzet} = \frac{\text{constante kosten}}{\text{verkoopprijs per product} - \text{variabele kosten per product}}$$

Informatiebron 1

Balans Juices & Salads na winstverdeling (bedragen × 1.000 dollar)

	31 december 2004	31 december 2003
Activa		
Immateriële vaste activa	9.400	8.800
Materiële vaste activa	177.000	171.200
Voorraden	42.200	34.300
Overige vlottende activa	63.600	37.800
Liquide middelen	<u>29.900</u>	<u>21.100</u>
	322.100	273.200
Passiva		
Geplaatst aandelenvermogen	35.600	35.600
Reserves	129.700	121.400
Voorzieningen	23.200	22.900
Schulden op lange termijn	116.300	82.500
Schulden op korte termijn	<u>17.300</u>	<u>10.800</u>
	322.100	273.200

Winst- en verliesrekening Juices & Salads (bedragen × 1.000 dollar)

	2004		2003	
Omzet		485.900		462.700
Inkoopwaarde omzet	92.321		87.913	
Loonkosten vestigingen	238.400		225.100	
Overige exploitatiekosten vestigingen	63.579		61.787	
Kosten hoofdkantoor en verkoopkosten	<u>65.300</u>		<u>63.800</u>	
		<u>459.600</u>		<u>438.600</u>
Netto-omzetresultaat		26.300		24.100
Financiële lasten en baten		5.400		4.300
Winst voor aftrek belasting		20.900		19.800
Nettowinst		13.200		12.500

Informatiebron 2

Kengetallen van de grootste horecaondernemingen in de Verenigde Staten

Naam onderneming	2004			
	Nettowinst × 1 miljoen dollar	Omzet × 1 miljoen dollar	Nettowinst in % van het totale vermogen per 31/12	Nettowinst in % van het eigen vermogen per 31/12
McDonald's	2.279	19.065	8	16
Yum Brands	740	9.011	13	46
Starbucks	392	5.294	12	16
Darden Rest.	232	5.003	8	19
Brinker Intern.	154	3.708	7	15
Wendy's Intern.	58	3.630	2	3
Outback Steakh.	156	3.202	9	14
CBRL Group	113	2.381	8	13
Jack in the Box	75	2.322	6	14

bron: Fortune (grootste ondernemingen in de VS op basis van omzet)

Informatiebron 3

De Beste Werkgevers presteren beter dan hun concurrenten

Talrijke onafhankelijke studies tonen aan dat de organisaties op de Fortune's '100 Beste Werkgevers van Amerika ®' hogere opbrengsten ontvangen dan hun concurrenten. Wanneer je investeert in werknemers, investeer je in het succes van de organisatie. In een door het Amerikaanse ministerie van werkgelegenheid gemaakt overzicht van meer dan 100 studies is geconcludeerd dat:

- Er een positieve relatie bestaat tussen training en motivatie van werknemers enerzijds en verbetering in productiviteit, werknemerstevredenheid (werkklimaat) en financiële prestatie anderzijds.
- Bij de ontwikkeling en implementatie van een 'mensgerichte' strategie een totale aanpak beter werkt dan een incidentele.
- De invloed van beter personeelsbeleid groter is en meer voordeel oplevert wanneer de aanpak tenminste 3 jaar wordt voortgezet, zodat deze geïntegreerd kan worden in de organisatie als geheel.

Het verbeteren van het werkklimaat levert resultaat op

De wijze waarop werkgevers omgaan met werknemers kan in belangrijke mate bijdragen aan hun concurrentiepositie. Uit ons onderzoek onder 'de beste werkgevers' van Amerika - recent verschenen in Fortune's magazine's '100 Beste Werkgevers van Amerika ®' - is gebleken dat de beste werkgevers de volgende voordelen genieten:

- meer gekwalificeerde sollicitanten op openstaande functies;
- een lagere uitstroom van werknemers;
- een verlaging van het ziekteverzuim;
- een hoger niveau van klanttevredenheid;
- meer innovatie, creativiteit en lef.

bron: greatplacetowork.nl (aangepast)

Informatiebron 4

Informatie over werknemers van J&S en Starbucks in 2004

J&S

Aantal fulltime banen in de VS	7.185
Minderheden in een percentage van het aantal werknemers	27
Vrouwen in een percentage van het aantal werknemers	65
Vrijwillig ontslag in een percentage van het aantal fulltime banen	31
Professionele training (uren per jaar) per werknemer	10

Starbucks

Aantal fulltime banen in de VS	72.185
Minderheden in een percentage van het aantal werknemers	26
Vrouwen in een percentage van het aantal werknemers	63
Vrijwillig ontslag in een percentage van het aantal fulltime banen	13
Professionele training (uren per jaar) per werknemer	30

bron: Fortune

Informatiebron 5

De conclusies uit het rapport van de bedrijfseconomische medewerker aan de directie van J&S

- De omzet zou na invoering van de professionele training ten opzichte van het voorgaande jaar met 1% kunnen stijgen in 2005 en met 2% in 2006 ten opzichte van het voorgaande jaar.
- Verondersteld is dat het brutowinstpercentage in de jaren 2005 en 2006 gelijk zal zijn aan het percentage van 2004.
- Door een stijging van de productiviteit van de werknemers kunnen de loonkosten (op basis van het loonniveau van 2004) in 2006 dalen met 3%.
- De kosten van de professionele training kunnen volledig worden terugverdiend door lagere kosten van werving en selectie.
- Voor de vergelijkbaarheid van de resultaten wordt verondersteld dat de overige exploitatiekosten van de vestigingen (behalve de loonkosten) en de kosten van het hoofdkantoor geen wijziging zullen ondergaan.
- De financiële lasten worden geraamd op \$ 5.400.000,-.

Informatiebron 6

Blokhut Kjeld

Deze blokhut Kjeld wordt geleverd door Hiemstra Houtbouw.

Het geheel bestaat uit vurenhout. De afmetingen zijn 5,30 meter breed en 4,50 meter diep (beide inclusief dakoverstekken).

De nokhoogte is 2,43 meter.

*Prijstelling

Blokhut Kjeld	2.142,02
Vloer inclusief zand, bestrating en klinkers	<u>840,33</u>
Subtotaal	2.982,35
Plaatsingskosten	<u>1.017,65</u>
Totaalbedrag	€ 4.000,00

Betaling geschiedt binnen vier weken na aflevering. Hiemstra Houtbouw geeft bij contante betaling een korting van 2,5% op het genoemde totaalbedrag.

*Geïmpregneerd

Alle modellen worden standaard geïmpregneerd afgeleverd. Het behandelde hout is gedurende lange tijd beschermd tegen aantasting door schimmels en insecten alsmede tegen de invloed van UV-licht. Na behandeling heeft het hout een karakteristieke grijsgroene kleur.

*Garantie

Hiemstra Houtbouw geeft standaard 10 jaar garantie op al haar blokhutten.

Informatiebron 7

Informatie over de investering in roeiboten

Tineke stelt de volgende eisen aan een roeiboot:

- aantal personen minimaal 4;
- breedte maximaal 150 cm;
- gewicht per boot maximaal 70 kg.

Pagina uit de verkoopfolder van C&B Innovations bv

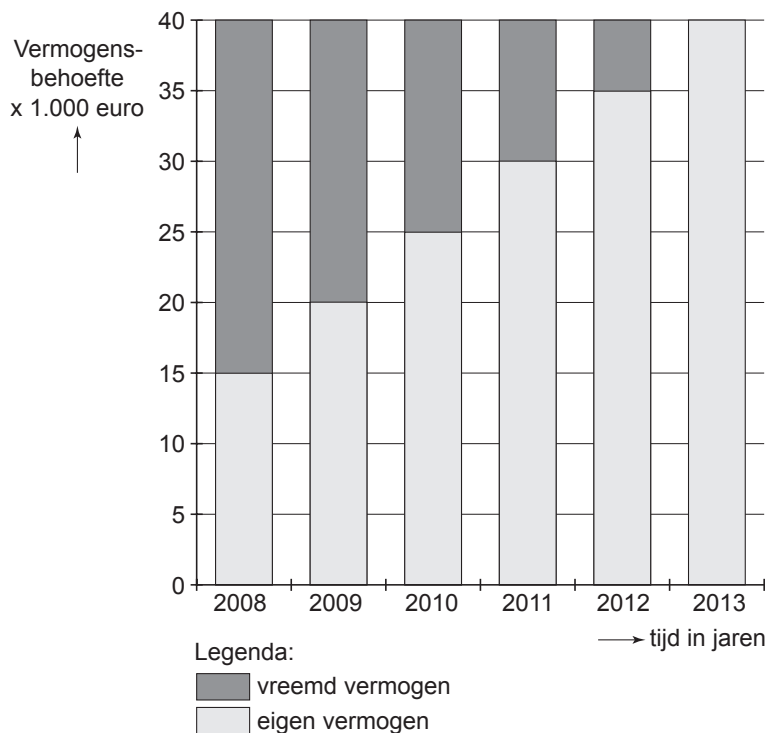
C&B Innovations bv is een jong en energiek bedrijf. Ons werkterrein is de recreatie in zijn algemeenheid en specifiek Caravans en Boten. Wij zijn constant op zoek naar innovatieve producten. Dit kunnen nieuwe producten of diensten zijn, maar ook producten die opnieuw in de markt worden gezet. Ook het ontwikkelen van nieuwe diensten en producten gaan wij niet uit de weg. Mede hierdoor kunnen wij u onderstaande roeiboten voor een aantrekkelijke prijs aanbieden.

Type roeiboot	Prijs	Lengte	Breedte	Aantal personen	Gewicht
CBI-245	€ 690	245 cm	130 cm	2-3	40 kg
CBI-310	€ 910	310 cm	140 cm	4	65 kg
CBI-380	€ 1.080	380 cm	155 cm	5	80 kg
CBI-420	€ 1.125	420 cm	145 cm	4	85 kg

Informatiebron 8

Vermogensbehoefte van 't Dobberke

Onderstaande grafiek geeft de totale vermogensbehoefte van 't Dobberke weer voor de eerste zes jaar, zoals Tineke deze berekend heeft. Bij de opstelling van deze grafiek is Tineke ervan uitgegaan dat de aflossingen steeds aan het eind van het jaar plaatsvinden.

Informatiebron 9

Geachte mevrouw T. Sikkema,

Naar aanleiding van uw kredietaanvraag kunnen wij u meedelen dat wij u, op basis van de door u verstrekte gegevens, openingsbalans en verwachte vermogensbehoefte, geen hypothecaire lening willen verschaffen.

Toch kunnen wij u een lening aanbieden met een vergelijkbaar rentepercentage. Dit gezien de te verwachten gunstige solvabiliteitsontwikkeling gedurende de looptijd van de lening. Voorwaarde is wel dat de solvabiliteit, gedurende de looptijd minimaal 60% dient te zijn.

Het rentepercentage van uw lening zal nauwelijks afwijken van de kredietkosten van hypothecaire leningen met vergelijkbare looptijden. De kredietkosten van een lineaire hypothecaire lening, met een looptijd van vijf jaar zijn op dit moment 5,7% per jaar.

De lening die wij aanbieden heeft de volgende voorwaarden:

- het bedrag van de lening is € 25.000,-;
- jaarlijkse gelijke aflossingstermijnen, die aan het eind van elk jaar dienen te worden voldaan;
- het rentepercentage staat gedurende de looptijd vast;
- het totale bedrag van de rente bedraagt € 4.500,-;
- de jaarlijkse rente dient gelijktijdig met de aflossingen voldaan te worden.

Hoogachtend,

Accountmanager Frieslandbank,

K. Haan